

læggelsesrisikoen for varetægtsarrestanter i isolation og ikke-isolation).

Uafhængigt af gennemførelsen af denne isolationsundersøgelse indhentede Strafferetsplejeudvalget til brug for sine overvejelser materiale om retstilstanden vedrørende isolation i 15 andre europæiske lande. Disse oplysninger dannede baggrund for udvalgets *betænkning nr. 1219/1991 om isolationsfængsling i andre europæiske lande*. I betænkningen konkluderede udvalget, at udvalgets undersøgelse ikke i sig selv gav udvalget anledning til at foreslå ændringer af de gældende danske isolationsregler.

Første del af den nævnte isolationsundersøgelse blev afsluttet i 1994 med rapporten »Isolationsundersøgelsen – varetægtsfængsling og psykisk helbred«, mens efterundersøgelsen blev afsluttet i 1997 med rapporten »Efterundersøgelsen – en opfølgingsundersøgelse af danske varetægtsarrestanter«. Rapporten om efterundersøgelsen fra 1997 indeholder følgende samlede konklusion af undersøgelserne, jf. side 59:

»Samlet – dvs. på grundlag af grund- og efterundersøgelsen – må det herefter konkluderes, at varetægtsfængsling i isolation sammenlignet med ikke-isolation indebærer en belastning og risiko for forstyrrelse af det psykiske helbred.

Det må på den baggrund lægeligt og psykologisk anbefales, at man ikke øger belastninger forbundet med varetægtsfængsling ved at anvende isolation.«

Herefter afgav Strafferetsplejeudvalget *betænkning nr. 1358/1998 om varetægtsfængsling i isolation*. Betænkningen indeholdt bl.a. en række statistiske oplysninger om antallet af isolationsfængslinger, varigheden heraf og de former for kriminalitet, som de isole-rede varetægtsarrestanter var sigtet for. Betænkningen indeholdt desuden et forslag til nye regler om varetægtsfængsling i isolation. Hovedsigtet med udvalgets lovudkast var at opnå en væsentlig begrænsning i brugen af isolation.

På grundlag af betænkning nr. 1358/1998 fremsatte justitsministeren den 6. oktober 1999 forslag til lov om ændring af retsplejeloven og straffeloven (Varetægtsfængsling i isolation, varetægtsfængsling under domsforhandlingen, vidnebeskyttelse, vidneudelukkelse for præster fra andre trossamfund, afhøringer i sager ved Højesteret samt klager over anklagemyndighedens sagsbehandling mv.) (L 14). De foreslåede regler var på en række punkter skærpet i forhold til Strafferetsplejeudvalgets lovudkast i betænkningen.

Lovforslag nr. L 14, som blev vedtaget som lov nr. 428 af 31. maj 2000, trådte i kraft den 1. juli 2000. Der henvises herom til Folketingstidende 1999-2000,

forhandlingerne, sp. 498-507, 6607, 8202-8203 og 6991-6992, tillæg A, sp. 133-215, tillæg B, sp. 479-485 og 702-707, samt tillæg C, sp. 715-718. Ændringen af reglerne om isolation i 2000 indebar navnlig følgende:

- En præcisering og skærpelse af betingelserne for at iværksætte og opretholde isolation, jf. retsplejelovens §§ 770 a og 770 b.
- Et krav om mere konkret begrundede kendelser om isolation, jf. § 770 d, stk. 1.
- Kortere tidsbegrænsninger for isolation, herunder
 - en ufravigelig overgrænse på 4 uger, når der er rejst sigtelse for en lovovertrædelse, der efter loven kan medføre fængsel i 1 år og 6 måneder eller derover, men ikke i 4 år, jf. § 770 c, stk. 1,
 - en ufravigelig overgrænse for isolation på 8 uger, når der er rejst sigtelse for en lovovertrædelse, der efter loven kan medføre fængsel i 4 år eller derover, men ikke i 6 år, jf. § 770 c, stk. 2,
 - en overgrænse for isolation på 3 måneder, når der er rejst sigtelse for en lovovertrædelse, der efter loven kan medføre fængsel i 6 år eller derover, men med en meget snæver adgang for retten til undtagelsesvis at tillade, at isolation udstrækkes ud over 3 måneder, hvis afgørende hensyn til strafforfølningen gør fortsat isolation påkrævet, jf. § 770 c, stk. 3, og
 - særlige regler om arrestanter under 18 år, herunder en ufravigelig overgrænse for isolation på 8 uger uanset kriminalitetens art, jf. § 770 c, stk. 4, og § 770 d, stk. 2.
- En udvidet adgang til mundtlig behandling af kæremål, jf. § 770 e.
- En udvidet adgang til at afhøre sigtede og vidner i retten forud for domsforhandlingen (anticiperet bevisførelse) med henblik på at ophæve isolationen efter en sådan bevissikring, jf. § 747, 3. pkt.
- Ændrede administrative regler for behandlingen af isolationsfængslede, så de negative virkninger, der er forbundet med isolationsanbringelse, søges imødegået, jf. § 776.
- Ændrede regler om afkortning i idømt frihedsstraf, så isolationsfængslede får en særlig kompensation ved et fradrag på 1 dag for hvert påbegyndte 3 døgn, den dømte efter rettens bestemmelse har været varetægtsfængslet i isolation (dvs. 3 ugers isolationsfængsling giver et fradrag på 4 uger i idømt frihedsstraf), jf. straffelovens § 86, stk. 1.

Der henvises i øvrigt til pkt. 4.1., 5.1., 6.1., 7.1., 8.1.1. og 8.2.1. i de almindelige bemærkninger, hvor